

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma

Toimintakausi 2025-2027

Helsinki

Helsingin vanhusneuvosto

- Vanhusneuvosto osallistuu kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneiden henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden, osallisuuden ja liikkumisen, elinympäristön ja asumisen, päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen tai heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.
- Vanhusneuvosto on otettava mukaan:
  - ikääntyneen väestön tukemista koskevan hyvinvointisuunnitelman valmisteluun ja
  - iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyden ja laadun arviointiin.
- Kuntalain mukaan vaikuttamistoimielinten lisäksi kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan monin eri keinoin.
- Helsinki on kunta, joka hoitaa myös hyvinvointialueen tehtävät. Helsingin vanhusneuvostolle kuuluvat siis sekä kunnan että hyvinvointialueen vanhusneuvoston tehtävät.
- Vanhusneuvoston tehtävänä on varmistaa ikääntyneiden kaupunkilaisten yhdenvertaisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.
- Vanhusneuvosto tuo ikääntyvien näkökulmaa kaupungin palvelujen järjestämiseen ja kaupunkisuunnitteluun.

Lisätietoa:

[Vanhuspalvelulaki](#) 5§ ja 6§.

[Kuntalaki](#) 27§

[Hyvinvointialuelaki](#) 32§

[Toimintasääntö](#)

[Asettamispäätös](#)

Vanhusneuvoston tehtävät:

Vanhusneuvoston tehtävistä on määritelty **asettamispäätöksessä**.

Vanhusneuvosto:

- seuraa, että Helsingin palvelujen kehittämisessä huomioidaan niiden riittävyttä ja soveltuvuutta ikääntyneille
- seuraa, että Helsingin palveluissa huomioidaan esteettömyys ja saavutettavuus
- tuo esiin ikääntyneen väestön näkökulmaa
- tekee esityksiä, lausuntoja ja kannanottoja kaupungin muille toimijoille
- osallistuu kaupungin lakisääteisen hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ikääntyneen väestön tukemiseksi
- edistää Helsingin kaupungin ja ikääntyneiden parissa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä
- edistää palveluita ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää

Vanhusneuvoston verkkosivut:

<https://paatokset.hel.fi/vanhusneuvosto>

1. Vaikuttamistoiminta

	Toimenpide		Täsmennys/ työvaihe
1.1	Tehdään lausuntoja, kannanottoja ja aloitteita ikääntyneitä koskevissa asioissa		
1.2	Seurataan lausuntojen ja kannanottojen vaikuttavuutta		
1.3	Etsitään yhteistyössä toimialojen kanssa keinoja kuulemiseen ja dialogiin vaikuttamisen kannalta riittävän aikaisessa vaiheessa ja kartoitetaan ennakoivasti toimialojen ajankohtaisia asioita		
1.4	Rakennetaan uudenlaisia yhteistyödialogin tapoja vanhusneuvoston ja palveluiden tarjoajien välille		
1.5	Osallistutaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ja seurantaan		
1.6	Toimitaan yhteistyössä HYTE Ikääntyneiden Elämänkaariryhmän kanssa		
1.7	Tehdään vanhuspalveluiden laadun ja riittävyyden arviointia yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa		
1.8	Seurataan tilinpäätöskertomusta ja tarkastuslautakunnan arviointikertomusta ikääntyneiden palveluiden toteutumisen näkökulmasta		

2. Kaupunkistrategian ikääntymiseen liittyvien kirjauksien seuranta

Strategian kohta		Kaupunkistrategian kirjaus	Vanhusneuvoston toiminta
Helsingissä jokainen voi hyvin	2.1	Edistämme ikääntyneen väestön terveyttä ja hyvinvointia.	
	2.2	Palveluidemme tulee tavoittaa erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat ikääntyneet helsinkiläiset.	
	2.3	Huomioimme ikääntyneen väestön määrän kasvun kaupungin eri palveluita suunnitellessa.	
	2.4	Turvaamme mahdollisuuden asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat.	
	2.5	Varmistamme sujuvan pääsyn ympärivuorokautiseen hoitoon, kun tarve vaati.	
	2.6	Kehitämme monipuolisia asumisvaihtoehtoja iäkkäille ihmisille, esimerkiksi perhehoitoa ja yhteisöllistä asumista	
	2.7	Vähennämme ikääntyneiden yksinäisyyttä mahdollistamalla kohtaamisia ja osallistumista.	Vanhusneuvosto pitää esillä järjestöjen toimintaedellytyksiä
	2.8	Tarjoamme 68 vuotta täyttäneille senioreille arkisin kello 11–15 maksuttoman pääsyn kaupungin uimahalleihin.	Edistetään samaa käytäntöä myös Urheiluhallien uimahalleihin.
	2.9	Varmistamme, että seniorikeskuksissa tarjotaan monipuolisesti terveellisiä elintapoja, aktiivista elämää sekä yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa.	
	2.10	Tuemme omaishoitajien jaksamista. Varmistamme, että omaishoitajilla on joustava mahdollisuus pitää vapaapäivät monipuolistamalla tarjottavien palveluiden valikoimaa.	
Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys	2.11	Haemme tarkoituksenmukaisimmat keinot turvata seniorikeskusten ja opiskelija-asuntojen rakentumiseen myös tilanteessa, jossa valtion investointiavustusta ei myönnetä kyseisiin kohteisiin	

3 Verkostot ja työryhmät

	Toimenpide		Täsmennys/ työvaihe
3.1	Nimetään asiantuntijat verkostoihin ja työryhmiin: Sotepe-toimialan kuljetuspalvelujen asiakasyhteistyöryhmä, Kulttuurisen vanhustyön verkosto, Kaupungin digituen koordinaatioryhmä, Sotepe-toimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen digitoimintaa edistävä ryhmä, sekä muut tarvittavat työryhmät tai verkostot.	x	Työryhmien ja verkostojen jäsenet nimetty järjestäytymiskokouksessa
3.2	Hyödynnetään paikallisia, seudullisia ja kansainvälisiä verkostoja ajankohtaisen tiedon ja ymmärryksen hankkimiseksi		
3.3	Tehdään verkostomaista yhteistyötä ikääntyneiden asioiden edistämiseksi		
3.4	Osallistutaan vuosittain järjestettäviin Avoimen hallinnon vanhusneuvostopäiviin		2025
3.5	Osallistutaan PKS- seudun vanhusneuvostojen tapaamiseen.		2025, Vantaa
3.6	Tehdään tutustuminen toisen paikkakunnan vanhusneuvoston toimintaan.		

4 Kaupungin palveluiden ikäystävällisyyden edistäminen

	Toimenpide		Täsmennys/ työvaihe
4.1	Vaikutetaan kaupungin toimintojen suunnitteluun saavutettavuuden näkökulmasta		
4.2	Osallistutaan hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön ja tehdään yhteistyötä ikääntyneiden elämänkaariryhmän kanssa		Kuuleminen hyte-suunnitelman valmisteluun 10/2025
4.3	Edistetään asumispalveluiden riittävyttä, saavutettavuutta ja mahdollisuutta omaisten tapaamiseen		
4.4	Edistetään sukupolvelta toiselle mukautuvaa ja kohtuuhintaista asumista		
4.5	Edistetään kohtuuhintaista matkustamista ja saavutettavaa julkista liikennettä		
4.6	Edistetään terveystasemien toiminnan muistiystävällisyyttä ja oikea-aikaista muistitutkimuksiin pääsyä		

5 Haavoittuvassa asemassa olevien ikääntyneiden näkökulmat

	Toimenpide		Täsmennys/ työvaihe
5.1	Tehdään yhteistyötä omaishoitajien palveluiden kehittämiseksi		
5.2	Seurataan kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoivan asiakkaiden palveluja ja edistetään asioita, jotka mahdollistavat heille hyvää arkea		
5.3	Seurataan ja edistetään Sote-maksujen huojentamisen mahdollisuuksia ulosottojen välttämiseksi		
5.4	Varmistetaan, että yksinäisten ääni tulee huomioiduksi päätöksenteossa		
5.5	Torjutaan syrjäytymistä edistämällä palvelumuotoja niille, jotka eivät käytä digipalveluita		
5.6	Pidetään yllä toimintakyvyn ylläpitämistä ja sairauksien ennaltaehkäisyä		

7 Työskentelytavat

	Toimenpide		Täsmennys/ työvaihe
7.1	Tavataan kansliapäällikkö ja toimialajohtajat		
7.2	Tavataan valtuustoryhmien puheenjohtajat		
7.3	Tehdään tutustumiskäyntejä seniorikeskuksiin		
7.4	Järjestetään avoimia yleisötilaisuuksia ajankohtaisista aiheista.		Kevät 2026: Digisyrjäytyminen
7.5	Tehdään sidosryhmien kanssa yhteistyötä tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä		
7.6	Järjestetään Ikädialogeja aiheista, jotka vaativat syvällisempää ymmärryksen ja yhteistyön rakentamista		2026: Yksinäisyys
7.7	Esitellään vanhusneuvostoa messuilla ym. tilaisuuksissa		2025: Aivoterveysmessut
7.8	Tuodaan vanhusneuvoston näkökulmia esiin pitämällä tilaisuuksissa puheenvuoroja		Vanhusneuvostopäivä 2025: Paneelikeskustelu Liikkuvat-verkosto: Kommenttipuheenvuoro
7.9	Osallistutaan aktiivisesti verkostoihin, työryhmiin, paneeleihin ym. kuulemisiin		

8 Tärkeimmät yhteistyötahot

Muut vaikuttamistoimielimet			
8.1	Vammaisneuvosto		
8.2	Järjestöneuvottelukunta		
8.3	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneuvottelukunta		
8.4	Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostot		
Järjestökenttä			
8.5	Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry		
8.6	Vanhusneuvostossa mukana olevat järjestöt ja yhteisöt		
8.7	Muut ikääntyneiden kanssa toimivat järjestöt		
Viranomaistahot			
8.8	Vanhusasiavaltuutettu		
8.9	Eduskunnan Ihmisoikeuskeskus		
8.10	Gerontologinen sosiaalityö ja Seniori-info		
8.11	Valtion viranomaistahot, esim. Kela		